

MARMARA ÜNİVERSİTESİ DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
UZMANLIK EĞİTİMİ YÖNERGESİ

Senato: 6 Ağustos 2019 / 385-4

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi bünyesindeki anabilim dallarında görev yapan uzmanlık öğrencilerine verilen eğitim-öğretime ilişkin usul ve esaslarını düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge; Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi uzmanlık eğitimi ile ilgili programları ve kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge; 26 Nisan 2014 tarih ve 28983 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ‘Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği’ hükümlerine, 09 Nisan 2015 tarih ve 29321 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik değişikliklerine ve TUKMOS (Tıpta Uzmanlık Kurulu ve Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemi) kararlarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönergede kullanılan;

- a) BAPKO: Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi’ni,
- b) Birim: Diş Hekimliği uzmanlık eğitimi veren anabilim dallarını,
- c) Çekirdek Eğitim Programı (ÇEP): Uzmanlık eğitiminin tamamlanabilmesi için ilgili alanda uzmanlık eğitimi süresince her bir uzmanlık öğrencisinin kazanması gereken, TUKMOS komisyonları tarafından hazırlanıp TUK tarafından onaylanan, Çekirdek Eğitim Müfredatı olarak tanımlanmış asgari eğitim-öğretim yeterliklerini,

- d) Dekan: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanını,
- e) Dekanlık: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığını,
- f) Eğitici: Uzmanlık eğitimi verme yetkisine sahip öğretim elemanını,
- g) Eğitim Sorumlusu: Uzmanlık öğrencisinin tez çalışması da dâhil olmak üzere eğitiminin her aşamasından birinci derecede sorumlu olan öğretim üyesini,
- h) Fakülte: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesini,
- i) Genişletilmiş Eğitim Programı (GEP): Çekirdek Eğitim Programını da içeren, birimlere özgü ileri eğitim-öğretim programını,
- j) Kurul: Uzmanlık Eğitimi Koordinasyon Kurulunu,
- k) Klinik Sorumlusu: İlgili programda klinik koordinasyondan sorumlu olan eğiticiyi,
- l) Merkez Müdürü: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürünü,
- m) Program Yöneticisi: İlgili programda eğitimin koordinasyonundan sorumlu eğitici olan anabilim dalı başkanını,
- n) Rotasyon: Uzmanlık öğrencisinin uzmanlık eğitimi süresi içerisinde, kendi dalı dışında alması gereken, TUK tarafından belirlenen ve tamamlanması zorunlu olan eğitimi,
- o) TUK: Tıpta Uzmanlık Kurulunu,
- p) TUKMOS: Tıpta Uzmanlık Kurulu ve Müfredat Oluşturma ve Standart Belirleme Sistemini,
- q) Uzmanlık Eğitimi: Diş Hekimliği uzmanlık alanlarında özel yetki ve yetenek kazanarak uzman olabilmek için gereken kuramsal öğretim ve uygulamaları kapsayan lisansüstü eğitimini,
- r) Uzmanlık Öğrencisi: Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde programlarda uzmanlık eğitimi gören, araştırma ve uygulama yapan kişileri,
- s) Üniversite: Marmara Üniversitesini,
- t) Yönerge: Marmara Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Uzmanlık Eğitimi Yönergesini,
- u) Yönetmelik: Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğini, belirtir.

İKİNCİ BÖLÜM

Uzmanlık Eğitimi Koordinasyon Kurulu Çalışma Esasları ve Görevleri

MADDE 5 – (1) Kurul; Fakülteadaki uzmanlık eğitiminin amaçlarının ve bunun gerçekleşmesi için yapılacak etkinliklerin koordine edilmesini sağlamak amacıyla Dekanlık tarafından oluşturulur.

(2) Kurul üyeleri; Dekan, eğitimden sorumlu Dekan yardımcısı, Merkez Müdürü, Klinik işleyişten sorumlu Merkez Müdür yardımcısı, dış hekimliğinde uzmanlık veren anabilim dallarının başkanları ve varsa anabilim dalı Klinik Sorumlularından oluşur.

MADDE 6 – (1) Kurulda görev alan üyelere Dekan, eğitimden sorumlu Dekan yardımcısı, Merkez Müdürü, Klinik işleyişten sorumlu Merkez Müdür yardımcısı ve dış hekimliğinde uzmanlık veren anabilim dallarının başkanları kurul görev süreleri idari görevleri süresince devam eder. Diğer üyelerin kurul görev süresi ise 2 (iki) yıldır.

(2) Görev süreleri sona eren üyeler, aynı usul ve esaslara göre tekrar görevlendirilebilir.

(3) Toplantılara üst üste mazeretsiz 3 (üç) kere katılmayan üyelerin üyeliği düşer.

MADDE 7 – (1) Dekan kurulun başkanıdır. Dekanın katılmadığı toplantılarda Dekan yardımcısı kurula başkanlık yapar.

(2) Kurul; başkanının gündemli çağrısı üzerine güz ve bahar dönemi olmak üzere yılda en az 2 (iki) kez toplanır. Gerekli durumlarda her ana bilim dalının bir uzmanlık öğrencisi, oy hakkı olmaksızın temsilci olarak toplantıya davet edilebilir.

MADDE 8 – (1) Kurul'un görevleri şunlardır:

a) Fakültenin uzmanlık eğitimi hedeflerini belirlemek ve bu hedeflere ulaşabilmek için anabilim dallarının teorik ders, uygulama ve araştırma faaliyetleri ile yıllık olarak güncellenen GEP'i, TUK tarafından belirlenen uzmanlık dallarının ÇEP'ine uygun olacak şekilde düzenlemek

b) Uzmanlık eğitimine yeni başlayan öğrenciler için; kurumu tanıtıcı bilgiler, kanuni sorumluluk, mesleki gelişim, iletişim ve deontoloji konularının işlendiği oryantasyon toplantılarının uygulanmasını sağlamak

- c) Her anabilim dalının uzmanlık eğitimi karnesini düzenlemelerini sağlamak
- d) Program Yöneticileri tarafından her uzmanlık öğrencisi için doldurulacak olan kanaat formlarının anabilim dalları tarafından düzenli olarak hazırlanıp hazırlanmadığını kontrol ederek dekanlığa iletilmesini sağlamak
- e) Uzmanlık eğitimi bitirme sınavına başvuran uzmanlık öğrencilerinin durumunu ve dosyasında yer alması gereken belgeleri denetlemek
- f) Uzmanlık öğrencilerinin, bilimsel araştırma yapmalarını özendirme, araştırma olanaklarının artırılması, yapılan araştırmaların kalitesinin yükseltilmesi konularında çalışmalar yapmak
- g) Uzmanlık eğitimi konusunda Fakültenin ulusal ve uluslararası akreditasyon işlemlerini planlamak, yapmak ve izlemek, bunun için gerekirse kurula bağlı alt komisyonlar kurmak

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Sorumluları ve Uzmanlık Öğrencisi

Eğitim Sorumluları

MADDE 9 – (1) Kurumdaki uzmanlık eğitim sorumluları; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu hükümlerine göre görev yapan ve uzmanlık belgesine sahip profesör, doçent ve en az 1 (bir) yıldır görev yapmakta olan doktor öğretim üyeleridir.

(2) İlgili alanda uzmanlığı olan öğretim elemanları ve ilgili alanda uzmanlığı olmayan öğretim üyeleri eğitim sorumluları nezaretinde uzmanlık eğitiminde görev alabilir.

MADDE 10 – (1) Eğitim sorumlusu, her uzmanlık öğrencisi için uzmanlık eğitiminin ilk 3 (üç) ayı içinde ilgili anabilim dalı akademik kurulu kararı ile belirlenir.

(2) Eğitim sorumlusunun görevleri şunlardır;

- a) Kurum tarafından yapılan adaptasyon eğitimlerine öğrencisinin katılımını sağlamak, kendi birimindeki oryantasyon eğitimini uygulamak
- b) Uzmanlık öğrencisinin, uzmanlık eğitimi sürecinde ve tezi dışında yapması gereken bir bilimsel çalışmanın yapılandırılması, başlatılması, sürdürülmesi ve sonlandırılmasını sağlamak

c) Uzmanlık öğrencisinin tez danışmanlığını yürütmek

(3) Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda ikinci tez danışmanı atanabilir. İkinci tez danışmanı, Fakülte'deki diğer anabilim dallarında, Üniversitenin diğer fakültelerinde ya da başka üniversitelerde görevli olan öğretim üyelerinden seçilebilir.

MADDE 11 – (1) Uzmanlık eğitimi sürecinde eğitim sorumlusunun veya uzmanlık öğrencisinin Program Yöneticisine yazılı ve gerekçeli talebi üzerine, Kurul kararı ile eğitim sorumlusu değişikliği yapılabilir.

Uzmanlık Öğrencisi

MADDE 12 – (1) Diş hekimliğinde uzmanlık öğrencisi; ilgili anabilim dallarında yetişmek üzere eğitim ve öğretimle ilgili kamu hizmetleri dâhil bütün hizmetleri yapmak, araştırma ve uygulamalara katılmak üzere yasanın öngördüğü şekilde atanan diş hekimleridir.

(2) Çalışma usul ve esasları Yönetmelik çerçevesinde düzenlenir.

MADDE 13 – (1) Diş hekimliğindeki uzmanlık öğrencilerinin görev, hak ve sorumlulukları şunlardır:

- a) Uzmanlık öğrencileri, programda yer alan bütün eğitimcilerin gözetimi ve denetimi altında araştırma, eğitim ve uygulama faaliyetleri ile sağlık hizmeti sunumunda görev alırlar.
- b) Program Yöneticisi tarafından verilen, uzmanlık alanları ile ilgili görevleri yerine getirmekle, ilgili birim tarafından belirlenen mezuniyet sonrası ders, seminer, literatür/vaka sunumu ve diğer eğitim faaliyetlerine katılmakla ve gerek görüldüğünde lisans düzeyinde eğitim ve öğretim faaliyetlerinde hazır bulunmakla yükümlüdürler.
- c) Uzmanlık öğrencileri; eğitimlerinin gerektirdiği kamu hizmetlerini ve diğer yasal hizmetleri yapmak, üniversite ve fakülte idari organlarınca verilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdürler.
- d) Uzmanlık öğrencileri; Dekanlık tarafından görevlendirildikleri lisans eğitim-öğretim faaliyetleri haricinde uzmanlık eğitimi uygulamasından sayılmayan işlerde görevlendirilemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uzmanlık Eğitiminin Yürütülmesi

MADDE 14 – (1) Uzmanlık öğrencilerinin eğitim-öğretimi, TUK tarafından belirlenen ÇEP’i kapsayacak şekilde, anabilim dalları tarafından hazırlanan GEP kapsamına göre yapılır. Her birim; uzmanlık eğitimini yayımladıkları GEP’e uygun olarak planlar ve uygular. GEP; anabilim dalları tarafından hazırlanır, yıllık olarak güncellenir, Kurula bildirilir.

MADDE 15 – (1) Uzmanlık öğrencilerinin birim içi çalışmaları, uzmanlık öğrencileri arasında eşitlik ilkesi gözetilerek 6 (altı) aylık dönemler halinde planlanır.

MADDE 16 – (1) Uzmanlık öğrencilerinin göreve başlamalarını takiben gerçekleştirilen ilk oryantasyon eğitimine katılmaları zorunludur. Bu eğitim; göreve yeni başlayan uzmanlık öğrencileri için, çalışma ortamlarına ve meslek yaşantılarına daha kolay uyum sağlayabilmeleri amacıyla, Kurul tarafından ‘Bilgilendirme ve Eğitim Programı’ şeklinde düzenlenir.

(2) Kurul, gerekli hallerde bu eğitimleri uzmanlık eğitimi süresince ‘Mesleki ve Profesyonel Gelişim Programı’ şeklinde tekrar edebilir.

MADDE 17 – (1) Her birimdeki uzmanlık öğrencilerine, eğiticiler tarafından ‘mezuniyet sonrası (uzmanlık) dersleri’ verilir.

(2) Dersler, yarıyıllık veya yıllık olarak, her dönem için haftalık en az 4 (dört), en fazla 10 (on) saat teorik ders saati olacak şekilde düzenlenir.

(3) Uzmanlık eğitimi aldıkları birimin akademik kurulu uygun gördüğü takdirde, farklı anabilim/bilim dallarından da ders alınabilir.

(4) Uygulama dersler, mesleki pratik uygulamalar ile birlikte değerlendirilir.

MADDE 18 – (1) Uzmanlık öğrencileri, uzmanlık eğitimleri boyunca birimlerinde anabilim dalları ile ilgili her yıl en az 1 (bir) adet seminer sunmak zorundadırlar.

(2) Uzmanlık öğrencilerinin uzmanlık eğitimi süresince en az 3 (üç) kongre ve/veya sempozyuma katılmaları ve bu etkinliklerde poster veya sözlü bildiri sunumu yapmaları gerekmektedir.

(3) Uzmanlık öğrencileri, uzmanlık süresi içinde tez çalışmaları dışında en az 1 (bir) adet

bilimsel çalışmanın her aşamasında (planlama, veri toplama, analiz ve yazma) yer almalı ve en az 1 (bir) adet makaleyi Fakülte'nin akademik yayın organı olan "European Journal of Research in Dentistry" dergisinde veya en az eşdeğer niteliğe sahip bir akademik yayın organında yayın yapmak zorundadır. Birden fazla uzmanlık öğrencisi aynı çalışma içinde yer alabilir.

(4) Uzmanlık öğrencileri uzmanlık süresi içinde anabilim dalları tarafından belirlenen GEP kapsamlarına göre uygulanan asgari işlem adetlerini tamamlamakla yükümlüdür. İlgili işlem adetlerinin takibi hastane otomasyon sistemi üzerinden yapılır.

(5) Uzmanlık öğrencileri; uzmanlık eğitimi bitirme sınavına girmeden önce tez çalışmasının SCI, SCI-E veya ESCI kapsamındaki dergilerden en az birinde yayınlanabilecek yayın kıstaslarına uygun şekilde hazırlanıp, eğitim sorumlusuna teslim edilmesinden, bu kapsamdaki bir dergiye yayınlanmak üzere gönderilmesinden ve bahis konusu çalışmanın dergi editörü tarafından hakemlere gönderildiğini gösteren cevabî yazıyı ibraz etmekten sorumludur.

MADDE 19 – (1) Uzmanlık öğrencileri, TUK tarafından belirlenen zorunlu rotasyonlarını en geç yasal uzmanlık eğitimi süresinin belirlenen dönemlerinde tamamlamak zorundadırlar. Rotasyon yapan uzmanlık öğrencileri, bu süre boyunca rotasyon yaptıkları anabilim/bilim dalının programına uymakla yükümlüdürler.

(2) Uzmanlık öğrencileri rotasyon yapılan anabilim dalındaki süre boyunca uzmanlık eğitimi karnesinde yer alan ve TUKMOS'ta belirtilen öğrenim hedefleri öncelik tutularak çalıştırılır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Uzmanlık Eğitiminin Değerlendirilmesi ve Tamamlanması

MADDE 20 – (1) Yönetmeliğe göre göreve başlamaya hak kazanan ve Fakülteye müracaat eden her uzmanlık öğrencisi için GEP'e uygun bir karne oluşturulur. Uzmanlık eğitimi karnesi program yöneticisi ve klinik sorumlusu tarafından 6 (altı) ayda bir kontrol edilir ve varsa eksiklikler süresi içinde tamamlanır.

MADDE 21 – (1) Uzmanlık Eğitimi Karnesi aşağıdaki bölümleri

- a) Eğitim Künyesi: Kimlik, lisans eğitim ve kazandıkları dış hekimliğinde uzmanlık sınavı bilgilerini,
- b) Aldığı Dersler: Anabilim dalının belirlediği yarıyılık/yıllık teorik ve uygulama dersleri,
- c) Seminer ve Vaka Sunumları: Öğrencinin ilgili anabilim dalının belirlediği ve Kurul onayından geçen şartlara uygun olarak sunduğu seminer, literatür ve/veya vaka sunumlarının işlendiği kısmı,
- d) Uygulama Çalışmaları: Hastane Bilgi Yönetim Sistemi'ne işlenmiş muayene, girişimsel işlem ve laboratuvar işlemlerinin Kurul tarafından onaylanan asgari şartları sağlayıp sağlamadığının Klinik Sorumlusu tarafından takip edildiği altı aylık formları,
- e) Rotasyon Programı: Öğrencilerin katıldığı rotasyon programlarının kayıt altına alındığı kısmı,
- f) Katıldığı Bilimsel Toplantı ve Kurslar: Öğrencinin uzmanlık eğitimi süresince izleyici, sunucu veya eğitici olarak katıldığı kurs, panel, seminer, konferans ve kongrelerin kayıt altına alındığı kısmı,
- g) Yayınlar: Öğrencinin basılı ve/veya doi numarası alınmış ulusal ve uluslararası dergilerde yayınlanmış yayınlarını belgelediği kısmı,
- h) Lisans Eğitimi Katkısı: Uzmanlık öğrencilerinin, lisans eğitimindeki görevlerinin belgelendirildiği kısım,
- i) Uzmanlık Öğrencisi Hakkındaki Genel Kanaat: Öğrenci hakkındaki genel değerlendirmelerin bulunduğu altı aylık Program Yöneticisi Kanaat Formlarını,
- j) Tez Çalışması: Öğrencinin tez hazırlama sürecindeki tüm belgelerini,
- kapsar.

MADDE 22 – (1) Uzmanlık eğitiminin izlenmesi ve değerlendirilmesi; Uzmanlık Eğitimi Takip Sistemi aktif kullanıma girene kadar, anabilim dalında kayıt altına alınır.

MADDE 23 – (1) Uzmanlık öğrencileri, almış oldukları zorunlu derslerin yıllık veya yarıyılık olması da göz önünde bulundurularak yıl veya dönem sonunda teorik bilgi düzeylerini değerlendirmek için yazılı sınava tabii tutulurlar. Aynı sınava dersi alan tüm uzmanlık öğrencileri katılır. Birim gerekli görürse uygulama sınavı da yapabilir.

(2) Yapılan sınavların sonucu Kurula bildirilir ve uzmanlık öğrencisinin başarısız olması öğrenciye bütünleme sınavı hakkı verilir.

MADDE 24 – (1) Uzmanlık öğrencilerinin genel durumları 6 (altı) ayda bir anabilim dalı eğiticileri tarafından değerlendirilir. Bu amaçla tüm uzmanlık öğrencileri için, göreve başladıkları tarihten itibaren altı ayda bir “Program Yöneticisi Kanaat Formu” doldurulur ve Program Yöneticisi tarafından onaylanarak Kurul tarafından Dekanlığın onayına sunulur.

(2) Program Yöneticisi Kanaat Formu doldurulmadan önce uzmanlık öğrencisinin klinik işleyiş performansı ile ilgili yönetici kanaatinin belirlenebilmesi amacıyla Uygulama Çalışmaları Formu ile beraber ilgili Klinik Sorumlusunun görüşüne başvurulur. Formda belirtilen kanaatin, Klinik Sorumlusu görüşü ile benzer olmaması durumunda Program Yöneticisi tarafından yapılacak detaylı açıklama forma eklenir.

(3) Program Yöneticisi Kanaat Formundaki beş alt başlığın not ortalamalarından herhangi birinin üç ve altında olması kanaat notunun olumsuz olduğuna işaret eder. Kanaat notu olumsuz olduğunda bu durum 10 (on) iş günü içerisinde Uzmanlık Öğrencisine yazılı olarak bildirilir.

Tez ve Tez Sınavı

MADDE 25 – (1) Uzmanlık öğrencilerinin, uzmanlık sınavına girebilmeleri için uzmanlık eğitimi gördükleri dala ait bir konu üzerinde tez hazırlamaları zorunludur.

(2) Tez konusu, Birim tarafından belirlenen tez konuları arasından uzmanlık öğrencisi talebi de dikkate alınarak uzmanlık öğrencisinin eğitim sorumlusu tarafından seçilir ve uzmanlık eğitimi süresinin ilk yarısı içinde uzmanlık öğrencisine ve Dekanlığa yazılı olarak bildirilir.

(3) Uzmanlık tezinin konusunun gerektirmesi durumunda, teze başlanmadan önce mutlaka etik kurul onayı alınır ve tezde belirtilir.

(4) Uzmanlık tezinin jüri üyelerine teslim tarihinden önce tez çalışması intihal raporunun Üniversitemiz Kütüphane Dokümantasyon Merkezi tarafından kullanıma sunulan İntihal Tespit Programı üzerinden alınması gerekir. Benzerlik oranı üst sınırı %30 olarak belirlenmiştir. İntihal raporunun ilk sayfasının kopyası Tez Savunma Jüri Üyeleri’ne tez ile birlikte savunma öncesi sunulmalıdır.

MADDE 26 – (1) Tezler; jüri üyelerine teslim tarihinden itibaren en geç bir ay içerisinde jüri tarafından incelenir ve tez jüri huzurunda uzmanlık öğrencisi tarafından savunulur.

(2) Tez savunma sınavı; tez çalışmasının sunulması ve bunu takiben sınav jürisinin soru-cevap bölümlerinden oluşur.

(3) Tez sınavının tamamlanmasından sonra jüri, tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararını gerekçeli olarak verir. Bu karar; anabilim dalı başkanlığınca en geç tez sınavını izleyen 3 (üç) gün içinde ‘Tez Savunma Sınav Tutanağı’ ile Kurula bildirilir.

MADDE 27 – (1) Tezin yasal süresi içerisinde yetiştirilemediği, tezde düzeltme istendiği veya jüri tarafından başarısız bulunduğu durumlarda; Eğitim Sorumlusunun önerisi ile birimlerin akademik kurullarında görüşülerek, Yönetmeliğin ekinde bulunan çizelgelerde belirlenen Uzmanlık Eğitimi süresine 6 (altı) aya kadar ek bir süre eklenir ve bu durum Dekanlığa yazılı olarak bildirilir.

(2) Tez çalışmasının uzatma süresi içerisinde tamamlanması, tezin değerlendirilmesi ve başarılı bulunması hâlinde, uzmanlık eğitimini bitirme sınavına girmek için 6 (altı) aylık sürenin bitmesi beklenmez.

MADDE 28 – (1) Tezlerin hazırlanmasında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzu kuralları uygulanır. Sunulan tezler basılı ve elektronik ortamda Kurul’a teslim edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 29 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde; Yönetmeliğin ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 30 – (1) Bu Yönerge, Marmara Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 31 – (1) Bu Yönerge hükümlerini Marmara Üniversitesi Rektörü adına Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı yürütür.